

ההסכם שכל הנוגעים לו יכחישו את קיומו!

חיסול המרד הערבי

חושי ולין רואים בערבים אחוזה פרטית, אותה יוכלו לגייס לא רק בימי הבחירות לכנסת, אלא גם בימי התמודדות בתוך מפא"י.

פגישה לפרעון החוב

א כל יש סיבה נוספת למרד — ואתה שמרו באמת בסוד מוחלט. סיבה זו אינה קשורה בחשבונות הפוליטיים של חושי. היא קשורה בחשבונות הפרטיים של ארבעת החיכים. וזה הסוד:

ערב הבחירות האחרונות לכנסת, היתה מפא"י מודאגת יותר מן הרגיל, פן תאבד את שליטתה על הבוחרים הערביים. לכן המריצה בכל הדרכים את מועמדיה ופעיליה. הכסף לא היה מיכשול.

וכך, נוסף לכיסוי ההוצאות השוטפות של מערכת הבחירות, הכטיח אבא חושי למועמדי דיו, כי כל אחד מהם, שיצויה להיבחר לכנסת, יזכה למענק מיוחד:

20 אלף לירות כמוזמנים. ארבעה מועמדים הפכו חיכים: סייף-אלדין אל-זועבי מנצרת, אליאס נח'לה מראמה, ג'בר מועדי מירקה, ודיאב עובייד מטייבה. בצדק החלו מצפים לתשלום המובטח.

כאשר נלחץ אחד מהם השבוע, ונתבקש על-ידי העולם הזה להגיב על כל העניין, התחמק בכל חוקף מתן תשובה מחייבת. הוא רק היה מוכן להעיר: "לחבר-כנסת יש הרבה הוצאות. הרבה מעל למה שהוא מקבל מהכנסת. וחוצץ מזה, במערכת הבחירות היו הוצאות גדולות מאוד, שלא כוסו על-ידי תקציב הבחירות של המפלגה."

מכל מקום, הם ראו את עצמם זכאים לקבי לת המענק הכספי המובטח. אבא חושי המענק לא שולם. עברו שמונה חודשים מאז הבחירות — והכסף טרם הגיע לידיהם. הם התחילו לבעים. זאת הסיבה השניה — הפרטית והכמוסא — למרד הערבי של 1966.

הפגישה שהתקיימה בביתו של חושי, ביום רביעי האחרון,

סייף-אלדין אל-זועבי מי שמשלם לנגן —

א בא חושי אוהב לדבר על מאורעות 1936, השנה בה פרץ המרד הערבי, שנמשך שלוש שנים. חושי היה אז מנהיג המוכר של פועלי נמל חיפה, ואיש-הקשר בין מיפ"קדת ההגנה לבין עוורים ערביים בצפון. בביתו נערכו פגישות סודיות למכביר.

השבוע נערכה פגישה נוספת, שתוכנה נשמר בסוד, ואשר גם היא עסקה במרד ערבי. אולם לא מרד של אנשי המוסתי וקאוקג'י, כי אם מרד ארבעת חברי-הכנסת של מפא"י.

פגישה זו נועדה לחסל את המרד, כי הוא כבר התחיל להרגיז את ראשי המערך ולעשות את מפא"י לצחק ברחוב הערבי.

היעד להתקפה: היועץ

מרד, שפרץ לפני כמה שבועות, היה אחת התופעות המשונות של החיים הפוליטיים בארץ. ארבעת משרתי הנאמנים ביותר של מפא"י מבין ערביי ישראל, קמים בגלוי נגדה, מעלים בכנסת שאלות שעד כה נחשבו לאחוזות של הקומוניסטים, דורשים לעצמם עמדות ממלכתיות רמות. בי קיצור: עושים צרות לראש-הממשלה בכלל, וליועצו לעניינים ערביים בפרט.

מה המריד את הארבעה? מניע אחד, שאף הוא הוחזק בתחילה בסוד, נחשף במהרה (העולם הזה 1508): שאיפתו של אבא חושי לראות את חתנו אמנון לין יושב בכנסת. מכיון שהוא הבא-בתור ברשימת המערך, דרוש שאחד החיכים יתפטר בשבילו. אבל מזכירות המפלגה אינה מוכנה להיענות לדרישתו של ה' חותן, ומצפון תיפתח הרעה.

אבא חושי הוא ראש המחלקה הערבית של מפא"י. זוהי עמדת-כוח רצינית מאוד, ומתנגדי דיו של חושי לא ששו למסור אותה לידיו. אבל הם היו צריכים להחליט: או מחלקה זו, או מישרת שר הפנים, לה השתוקק חושי. הם העדיפו להשאירו בחיפה.

אמנון לין הוא הממונה על המחלקה הערבית. במועצת הפועלים של חיפה. למרות שהוא פועל במישור ההסתדרותי, כביכול, אין איש מצפה ממנו שיהיה יותר מאשר שליח של אבא.

כאשר נתקלו השניים בהתנגדות של ההנהגת מפא"י לפנות ללין כיסא בכנסת, התחיל אבא עושה צרות. הצרה האחרונה: הסתת הערבים "שלו" למרד נגד הנהגת המפלגה והמערך. כיעד מוצהר קבעו המורדים לעצמם את שמואל טולדאנו, יועץ ראש-הממשלה לענייני הערבים. אותו יועץ, שהם היו רגילים לצדוע לכל הוראה מהוראותיו.

לא כמיקרה הסתער על היועץ. כי טולדאנו, שואף לרכז את השליטה על ערביי ישראל בידיו הוא. זאיילו

אמנון לין

— קובע את המנגינה

נועדה לחסל את הסיבה הזאת. לא את המניעים הפוליטיים של אבא חושי, אלא רק את המניעים האישיים של המורדים. שכן אם יתרגלו למרדו, מתוך מניעים שאינם קשורים באבא חושי, עלול הדבר להפוך להרגל מגונה. ומי יודע — אולי יום אחד ימרו אפילו באבא חושי?

עד כן הוזמנו לשיבה, שנקבעה מראש כי ישיבה לפרעון חשבונות. בישיבה זו, נאמר להם, יקבלו כל אחד את 20 אלף הלירות שי הובטחו. מכיוון שכסף זה אינו כסף ממשלתי, היתה לחושי סיבה לא להזמין את טולדאנו לפגישה. הכסף יצא מקרנותיה של מפא"י, ולכן רק הוא — וחתנו — היו רשאים לנהל את העיסקה.

אומר פיתגם עתיק: מי שמשלם לנגן, קובע את המנגינה. המנגינה שנקבעה על-ידי אבא חושי בפגישה זו הובהרה באותו יום עצמו:

מייד אחרי הפגישה הלכו ארבעת החיכים למערכת "דבר", שם מסרו הצהרה משותפת נגד שמואל טולדאנו. הם התרעמו עליו, מפני שהוא הכריז שאין לצפות מערביי ישראל להיות נאמנים לחזוטיין למדינה ולעם, בהם הם מהווים מיעוט לאומי. הם הודיעו, שימי שיכזו להילחם בו.

איך? הם יחליפו עם שובו של חושי.

★ ★ ★ "אשחה בכסף!"

ה ארבעה הכחישו, כמובן, שהם קיבלו 20 אלף לירות, או הבטחה לתשלום הסכום הזה בימים הקרובים.

- דיאב עובייד: ככל הסיפורים הם שקרים. לא קיבלנו שום כסף. היתה ישיבה רגועה, שתינו קפה, וזה הכל.
  - אליאס נח'לה: לא היה שום כסף. היתה ישיבה מתור מה מאוד, לא קיבלנו שום החלטה. נמשיך בשבוע הבא.
  - אבא חושי עלה למחרת הישיבה על סיפון תיאודור הרצל, להפגנת נופש, כשראשו שקט לגמרי.
  - סייף-אלדין אל-זועבי ניראה עליו מאוד. מזה שבועות הסתובב בעיר במצב-רוח ירוד. חובותיו גדלו. האיש שהש' כיר לו את הפולקסזאנג, תבע בלי הרף תשלום.
- לפני הפגישה הגורלית עם חושי, הכטיח לו סייף: "אל תדאג. עוד מעט אשחה בכסף."

חופשית בדרכים שונות. דרך אחת היא איסור פירסומים. למשל: חוק-לשון-הרע, שבו יוכנסו עתה שינויים קלי-יערן; התקנה המטילה 15 שנות מאסר על פרסום המזכיר את קיום ועדת-השרים לענייני-בטחון.

הדרך השניה היא כספית. אם הממשלה מחלקת ביד רחבה הלוואות והטבות כספיות אחרות בין העתונים, נוצר לחץ כבד על המערכות.

כי כל בעל-עתון ישאל את עצמו: האם כדאי להתקוף שר, היכול לאשר או לסרב לי מחר הלוואה בסך 100 אלף לירות? האם כדאי לשחוט במשכית-קולמוס את התרנגולת המטילה את ביצי-הזהב?

כדאי להיות בקואליציה. השבוע בתשובה לשאלתא (ראה דו"ח לבוחר) פירט שר המיסחר-והתעשייה את ההלוואות שניתנו מטעם הממשלה לעתונות. חלק מן ההלוואות אושר על-ידי פינתס ספיר, חלק שני על-ידי חיים צדוק, יורשו במשרד המיסחר והתעשייה. הפרט הבולט: אין כל סדר או מפתח (המשך בעמוד 14)

ובכך הכין לכהן ולנוף הפתעה בלתי נעימה. **ההצבעה.** השבוע הצביעו 66 חברי מרכז תנועת החרות בעד הצעתו של יעקב מרידור, עליו הוטלה הנכבדת ההנהלה. ששה הצביעו נגד, בלש עורך-הדיון הצעיר בין הנמנעים בלש הרב ניסמן, איש האגף הדתי של חרות. הוא נמנע כי האגף שלו לא זכה לייצוג בהנהלה.

להצבעה קדם ויכוח חריף שנמשך שלוש שעות. היו אלה שעות של מתיחות נוראה עבור כל חברי המרכז. הם השתדלו שלא להיגרר לצעקות, אבל כמה מהם אמרו בכל זאת את דעתם. בלש עורך-הדיון הצעיר יורם ארידור: "התארגנותו של הגוש החופשי היא התארגנות של רוח שטות. אלה הם ראשי תבות של שוסטק טייאר ותמיר."

הרעש. הצעה שאושרה נחשבה בעיני משקיפים מן הצד כמורדה. בצדם של המיר שוסטק וטייאר, כלולים בהנהלה ארבעה שוגאים מושבעים של תמיר. קשה להבין כיצד יפעל מוסד שכזה. הארבעה: יעקב יונדוף, שנמלט מאירתארה יחד עם מרידור ועם אריה בן אליעזר; איתן ליבני, שהיה

עיתונות ביצי הוהב

אפשר לתתם את פיה של עתונות

של ירמיהו הלפרין המנוח, רבי-חובל שהיה שלישי של זאב ז'בוטינסקי. באותה כתובת לא נמצא שום ש. רוונבאום. **ההרכבה.** את הטיפול במשא ומתן על הרכבת ההנהלה החדשה השאיר תמיר לידי אילינו שוסטק. המו"מ היה מיגע. הוא היה קשה גם בתוך קבוצת תמיר עצמה. שבתאי שיכמן, למשל, חשב שמגיע לו להיות חבר בהנהלה. שיכמן, שהוא איש מספר שניים בהסתדרות העובדים הלאומית, לא זכה להבחר לכנסת, ודרש פיצוי. אבל דוד יוסף, גם הוא איש העל-טען שתפקיד זה מגיע לו. כפשרה נאלץ שוסטק להכריז כי הוא עצמו ייצג את העל-טען בהנהלה. שני החסידי נכנעו בפני הרב.

שני אנשי תמיר אחרים שרוז להיכלל בהנהלה: יגאל כהן ועקיבא נוצו, שהתבלטו בפעולותם הרבה לקראת ובעת החעייה. הדבר הובטח להם כאשר דובר עדיין על הנהלה רחבה. השניים נעו לטיפול הנהלה, משוכנעים כי בשורה, יהיו חברי הנהלה, אבל דוד מלמדוביץ, מזכיר קופת-חולים לאומית, הציע להרכיב הנהלה מצומצמת,